

Notă informativă
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la implementarea Legii nr.325 din
23.12.2013 privind testarea integrității profesionale

În Ședința plenară din 23 decembrie 2013 Parlamentul a adoptat Legea nr.325 privind testarea integrității profesionale, care are drept scop prevenirea corupției în cadrul activității organelor de drept și a sistemului de autorități publice care funcționează în Republica Moldova și sunt expuse unor riscuri sporite de coruptibilitate. Dacă un act de corupție nu este dezvăluit, nu putem ști dacă un funcționar public este sau nu corupt. Este foarte important de a preveni avansarea în funcție a unui funcționar corupt deoarece, ajungând într-o funcție mai mare, va spori și prejudiciul pe care acesta îl poate aduce interesului public și anume de a avea o bună calitate a serviciilor oferite, autorități publice transparente în care banii publici sunt utilizați conform destinației.

Un mijloc eficient de prevenire a corupției în cadrul autorităților publice precum și de înlăturare a vulnerabilităților și riscurilor ce determină comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional o reprezintă testele de integritate profesională.

În acest context, proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la implementarea Legii nr.325 din 23.12.2013 privind testarea integrității profesionale conține două anexe care cuprind Regulamentul cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare și Regulamentul privind înființarea Cazierului testării integrității profesionale a agenților publici.

Anexa nr.1 Regulamentul cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare

Potrivit art.2 lit.d) din Legea nr.325/2013, unul din scopurile pentru care se realizează testarea integrității profesionale este „neadmiterea unor influențe necorespunzătoare în exercitarea obligațiilor sau atribuțiilor de serviciu ale agenților publici”. Agenții publici care sunt angajați în cadrul entităților publice au obligația să comunice conducătorului entității publice, în scris, orice influență necorespunzătoare (art.6 alin.(2) lit.c) din Legea nr.325/2013). La rândul lor, entitățile publice sunt obligate să țină evidența cazurilor de influență necorespunzătoare, **conform regulamentului aprobat de Guvern**, și să asigure accesul la aceste informații al instituțiilor care realizează testarea integrității profesionale (art.7 alin.(2) lit.b) din Legea nr.325/2013). Pentru a aprecia dacă rezultatul testului de integritate profesională este unul pozitiv, urmează a se verifica dacă agentul public testat a comunicat neîntârziat conducerii entității publice despre faptul că asupra sa s-a exercitat o influență necorespunzătoare (art.14 alin.(1) lit.b) din Legea nr.325/2013).

Astfel, proiectul Regulamentului cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare, propus spre examinare, stabilește:

❖ procedura de comunicare a influențelor necorespunzătoare de către agenții publici;

❖ modul de recepționare a denunțurilor, completare și gestionare de către structura de evidență a influențelor necorespunzătoare din cadrul entităților publice a registrului de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare;

❖ răspunderea pentru încălcarea prevederilor regulamentului.

Regulamentul este structurat în cinci capitole:

• **Capitolul I** „Dispoziții generale” – stabilește subiecții cărora li se aplică prevederile regulamentului și sunt redate principalele noțiuni utilizate în proiect;

• **Capitolul II** „Procedura de comunicare a influențelor necorespunzătoare” prevede:

○ obligațiile agentului public și acțiunile acestuia în cazul în care este supus unor influențe necorespunzătoare;

○ obligațiile conducătorului entității publice;

○ modul de comunicare a influenței necorespunzătoare și datele pe care trebuie să le conțină denunțul;

○ obligația conducătorului entității publice, persoanei care recepționează denunțul, instituțiilor care realizează testarea integrității profesionale (CNA și SIS) de a asigura respectarea confidențialității informațiilor transmise de către agenții publici.

Luând în considerare prevederile Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, referitoare la măsurile de combatere a fraudei și corupției de către Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), proiectul regulamentului conține prevederi referitoare la informarea OLAF atunci când influența necorespunzătoare are legătură cu utilizarea fondurilor europene.

• **Capitolul III** „Gestionarea registrului de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare” stabilește:

○ cine va recepționa denunțurile;

○ modul de înregistrare a acestora;

○ persoanele care au acces la registru;

○ informațiile referitoare la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare la care are acces publicul.

• **În Capitolul IV** „Răspunderea” sunt stabilite:

○ răspunderea agentul public pentru neinformarea conducătorului entității publice sau, după caz, CNA sau SIS despre tentativa de a fi influențat;

○ răspunderea persoanei responsabile din cadrul structurii specializate sau persoanei desemnate de conducătorul entității publice de a înregistra denunțul în registru pentru refuzul recepționării denunțului;

○ răspunderea conducătorul entității pentru neaplicarea sancțiunii disciplinare persoanei responsabile din cadrul structurii specializate sau persoanei desemnate de conducătorul entității publice de a înregistra denunțul în registru pentru refuzul recepționării denunțului;

○ răspunderea pentru neasigurarea accesului la registru a reprezentanților instituțiilor care realizează testarea integrității profesionale împuterniciți în acest sens;

- răspunderea pentru nerespectarea obligației de asigurare a confidențialității informațiilor recepționate;
- răspunderea pentru operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, care vizează agenții publici și persoanele terțe, efectuate cu încălcarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal.
- **Capitolul V** „Dispoziții finale” – reglementează procedura de gestionare a denunțurilor și registrelor finalizate.

Proiectul Regulamentului conține două anexe:

1. modelul Registrului de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare;
2. modelul denunțului care urmează a fi făcut de agentul public supus influenței necorespunzătoare.

Regulamentul va permite aprecierea conduitei agenților publici care au fost supuși testului de integritate profesională, și anume de a stabili dacă rezultatul testului este unul pozitiv, ceea ce poate servi drept temei suplimentar pentru promovarea agentului public.

Anexa nr.2 Regulamentul privind înființarea Cazierului testării integrității profesionale a agenților publici

Înființarea Cazierului testării integrității profesionale constituie o măsură primordială în realizarea cu succes a Legii privind testarea integrității profesionale care la art.16 alin.(6) din Legea nr.325/2013 stabilește că Cazierul privind integritatea profesională a agenților publici se ține de către Centrul Național Anticorupție și Serviciul de Informații și Securitate, care eliberează informații la solicitare. Elaborarea regulamentului cu privire la ținerea și utilizarea cazierului respectiv este pusă în sarcina Guvernului.

Având în vedere prevederile art.20 lit.(b) ale Legii nr.325 privind testarea integrității profesionale, Cazierul - subdiviziune cu atribuții funcționale în ținerea evidenței rezultatelor pozitive și rezultatelor negative ale testării integrității profesionale - trebuie să devină funcțional începând cu 14 august 2014.

Astfel, potrivit proiectului, se instituie o subdiviziune nouă - Cazierul testării integrității profesionale, subdiviziune (cu statut de secție) în componența Centrului Național Anticorupție, cu scopul excluderii angajării și promovării în funcție a agenților publici care s-au făcut vinovați de acte de corupție și care nu au dat dovadă de integritate în cadrul testelor de integritate realizate.

Regulamentul privind înființarea Cazierului testării integrității profesionale a agenților publici este compus din cinci capitole:

Capitolul I „Dispoziții generale” care stabilește înființarea Cazierului testării integrității profesionale și definește noțiunile utilizate în text;

Capitolul II „Administrarea Cazierului testării integrității profesionale și gestiunea bazei de date” – stabilește structura bazei de date, modul de suplینire a informației, modul de administrare a Cazierului, subordonarea ierarhică și funcțională;

Capitolul III „Modul de solicitare și oferire a informației din Cazierul testărilor integrității profesionale” – reglementează procedura solicitării și oferirii informației din Cazier – rubricile formularelor, termenele, responsabilii etc.;

Capitolul IV „Realizarea sarcinilor, asigurarea logistică și financiară” – stabilește sarcinile pentru Centru Național Anticorupție și modul de finanțare a cheltuielilor financiare de la bugetul de stat, din bugetul instituției și din surse externe;

Capitolul V „Dispoziții finale și tranzitorii” – prevede intrarea în vigoare a prevederilor regulamentului

La proiectul Regulamentului se anexează statele de personal ale Cazierului și formularele tipizate ale Cazierului: modelul solicitării de informație, modelul de recipisă și modelele certificatelor de cazier – în cazul în care persoana nu a fost testată; în cazul rezultatului pozitiv sau negativ al testului de integritate profesională.

Fundamentarea economico-financiară

Menționăm că traducerea în viață a reglementărilor proiectului hotărârii de Guvern va necesita cheltuieli financiare suplimentare pentru înființarea Cazierului testării integrității profesionale, ce vor fi suportate din bugetul de stat, bugetul instituției și din surse externe.

**Director al Centrului
Național Anticorupție**

Viorel CHETRARU